

TER BESLISSING

Datum

21 november 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/341381

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Maritieme Zaken
Afd. Binnenvaart en
Vaarwegen

Beslistermijn

21-11-2024

Bijlage(n)

4

Aan

Minister

nota

Kabinetsreactie OVV-rapport historische zeilvloot

Aanleiding

Op 27 september jl. heeft de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) het rapport gepresenteerd van het opvolgingsonderzoek 'Veiligheid historische zeilvloot'. In de Kamerbrief waarmee dit rapport aan de Tweede Kamer is aangeboden heeft u toegezegd dat binnen twee maanden een kabinetsreactie volgt waarin uitgebreider wordt ingegaan op de te nemen acties en opvolging van de aanbevelingen. Bijgaand treft u een de kabinetsreactie aan, bestaande uit een:

- Kamerbrief;
- Brief aan de OVV;
- Reactie op de aanbevelingen (bijlage bij de brief aan de OVV).

De kabinetsreactie gaat op uw verzoek ook nog langs de ministerraad. De MR van 1 december is hiervoor beoogd.

Geadviseerd besluit

Akkoord gaan met Kamerbrief, kabinetsreactie, reactie op aanbevelingen en indienen bij MR.

Kernpunten

Het OVV-rapport bevat de resultaten van een opvolgingsonderzoek dat is gedaan naar aanleiding van twee dodelijke ongevallen op historische zeilschepen in 2022. Er is onderzocht in hoeverre de aanbevelingen van een eerder OVV-rapport (Mastbreuk Harlingen, 2017) zijn opgevolgd. De conclusies zijn dat het systeem nog steeds hiaten kent en dat de historische zeilvloot sinds 2017 niet aantoonbaar veiliger is geworden. Met de Kamerbrief wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over de acties die het ministerie en de ILT gaan nemen om te zorgen dat de aanbevelingen uit het OVV-rapport worden opgevolgd. Deze acties zijn uitgewerkt door de Taskforce die na publicatie van het OVV-rapport onder de hoogste ambtelijke leiding van uw ministerie is gestart. Aan deze taskforce nemen de brancheorganisatie van schippers in de beroepschartersvaart (BBZ), keuringsinstanties, de Raad voor Accreditatie, het directoraat-generaal Luchtvaart en Maritieme zaken en de ILT deel. Bij de te nemen acties en maatregelen heeft de Taskforce onderscheid gemaakt in acties die op korte termijn (vóór de start van het nieuwe vaarseizoen in april 2024) bijdragen aan een aantoonbaar veiligere historische zeilvloot en acties voor de langere termijn.

Krachtenveld

De ongevallen met historische zeilschepen hebben veel aandacht gekregen in media en politiek. De verwachting is dat de kabinetsreactie ook weer veel aandacht zal krijgen. De nabestaanden zullen vóór toezending van de Kamerbrief en de brief aan de OVV worden geïnformeerd over de inhoud van de brieven. De ongevallen en de door de OVV geconstateerde tekortkomingen hebben in veel gevallen ook een relatie met de zorgen van de ILT zoals geuit in de signaalrapportage over de certificerende stelsels. De recente schorsing van de accreditatie van één van drie actieve keuringsinstanties in de binnenvaart stelt de sector voor extra uitdagingen op het gebied van planning en capaciteit van de in de Kamerbrief beschreven acties voor de historische zeilvloot.

Toelichting

Politieke context

Bij motie (kamerstuk 31409 nr. 418) heeft kamerlid T.C. De Groot de regering verzocht ervoor te zorgen dat de bestaande keuringsnorm van de branchevereniging toegepast wordt in de gehele vloot. De branchenorm rondhouten van de BBZ vormt het kader op basis waarvan momenteel wordt gewerkt aan concrete en eenduidige afkeurcriteria voor mast en tuigage. De afkeurcriteria zijn het toetsingskader voor het in de Kamerbrief aangekondigde aanvullend onderzoek van mast en tuigage van zeilende passagiersschepen. Deze afkeurcriteria zullen ook worden opgenomen in de instructie van de ILT aan de keuringsinstanties over het uitvoeren van periodieke keuringen van mast en de tuigage. Hierdoor worden deze criteria ook structureel onderdeel van het reguliere keuringsproces. Met deze actie wordt daarmee uitvoering gegeven aan de hier bovengenoemde motie.

Uitvoering en gevolgen voor de maatschappij

De eerste acties en maatregelen moeten voor het volgende vaarseizoen zijn geëffectueerd. Het aanvullend onderzoek van mast en tuigage is een enorme opgave voor de keuringsinstanties en de ILT. Dit geeft onzekerheid voor schippers, reders en/of exploitanten van zeilende passagiersschepen. In het overleg tussen betrokken partijen in de Taskforce is hier aandacht voor.

Communicatie

De communicatie met de nabestaanden, de sector, de Tweede Kamer en de OVV moet zorgvuldig op elkaar worden afgestemd. Tijdige en duidelijke communicatie over het aanvullend onderzoek en de afkeurcriteria aan reders is van belang. ILT maakt hiervoor een communicatieplan en zal o.a. twee informatiebijeenkomsten organiseren.

Lidmaatschap BBZ

Op dit moment is slechts 40% van de schippers aangesloten bij de BBZ. Het is lastig om ook de resterende 60% van de schippers aangesloten te krijgen. Het moet als belangrijk worden ervaren om lid te zijn van de BBZ en dit vergt communicatie. Daartoe zal ook in gesprek worden gegaan met boekingskantoren en verzekeraars om te bezien welke rol zij hierin kunnen vervullen, zodat ook deze groep schippers wordt bereikt.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Datum

21 november 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/341381

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Maritieme Zaken
Afd. Binnenvaart en
Vaarwegen

Aan

Minister

Bijlage(n)

3

Datum

21 november 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/341381

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief kabinetsreactie historische zeilvloot	In deze Kamerbrief wordt ingegaan op de te nemen acties en opvolging van de aanbevelingen uit het OVV-rapport.
2	Brief aan de OVV	In deze brief wordt gereageerd op de door de OVV gedane aanbevelingen.
3	Reactie op de aanbevelingen	Deze reactie wordt integraal meegezonden met de brief aan de OVV.

Opgesteld doorBestuurskern
Dir. Maritieme Zaken
Afd. Binnenvaart en
Vaarwegen**Aan**

Minister

Bijlage(n)

3

Leeswijzer bij onderliggende beslisnota's

Datum	Naam beslisnota	Toelichting
27 september 2023	Beslisnota Kamerbrief aanbieding OVV rapport historische zeilvloot	Met deze kamerbrief is het OVV-rapport aangeboden aan de Tweede Kamer.

Aan

Minister

nota

Kamerbrief aanbieding OVV rapport historische zeilvloot

TER BESLISSING

Datum

27 september 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/277496

Opgesteld door

Directoraat-Generaal
Luchtvaart en Maritieme
Zaken
Maritieme Zaken
Afdeling Binnenvaart &
Vaarwegen

Beslistermijn

27-09-2022

Bijlage(n)

2

Aanleiding

Op 27 september wordt door de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) het rapport gepresenteerd van het opvolgingsonderzoek 'Veiligheid historische zeilvloot'. Zoals gebruikelijk sturen wij de Tweede Kamer dit rapport toe. Daarnaast staan er in de aanbiedingsbrief ook de eerste acties van het ministerie en de ILT. De Kamerbrief en het rapport worden u bij deze nota aangeboden.

Geadviseerd besluit

Instemmen met de brief en samen met het rapport versturen aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

Het OVV rapport bevat de resultaten van een opvolgingsonderzoek dat is gedaan naar aanleiding van twee dodelijke ongevallen op historische zeilschepen in 2022. Er is onderzocht in hoeverre de aanbevelingen van een eerder OVV-rapport (Mastbreuk Harlingen, 2017) zijn opgevolgd. De conclusies zijn dat het systeem nog steeds hiaten kent en dat de historische zeilvloot sinds 2017 niet aantoonbaar veiliger is geworden.

Met de Kamerbrief wordt de Kamer geïnformeerd over het OVV-rapport. Hoewel er nog niet inhoudelijk wordt ingegaan op de conclusies en aanbevelingen uit het rapport, wordt er wel een eerste reactie gegeven. Het belangrijkste onderdeel van die reactie betreft excuses aan de nabestaanden van de slachtoffers en betrokkenen. Daarnaast wordt aangegeven wat de acties zijn die het ministerie en de ILT gaan nemen om te zorgen dat de aanbevelingen uit het OVV-rapport worden opgevolgd.

Er wordt door het ministerie een taskforce opgesteld om te zorgen voor de opvolging van de aanbevelingen. Deelnemers aan die taskforce zijn in ieder geval de belangrijkste partners in de keten: schippers in de beroepschartervaart, keuringsinstanties, de Raad voor Accreditatie en de ILT.

Ook staat in de brief opgenomen dat u zelf met de betrokkenen uit de sector in gesprek gaat en direct betrokken bent.

Binnen twee maanden volgt een kabinetsreactie waar u uitgebreider ingaat op de te nemen acties en opvolging van de aanbevelingen.

Krachtenveld

De ongevallen met historische zeilschepen hebben veel aandacht gekregen in media en politiek. De verwachting is dat het rapport bij publicatie ook weer veel aandacht zal krijgen. Ook de nabestaanden en andere betrokkenen zullen om hun visie worden gevraagd. De ongevallen en de door de OVV geconstateerde tekortkomingen hebben in veel gevallen ook een relatie met de zorgen van de ILT zoals geuit in de signaalrapportage over de certificerende stelsels. De historische zeilvloot kent 237 schepen en vaart voornamelijk op de Waddenzee en het IJsselmeer.

Toelichting

Politieke context

Op donderdag 28 september is er in de Tweede Kamer een tweeminutendebat Maritiem. Het is zeer wenselijk dat de Tweede Kamer voor dat debat kennis kan nemen van de Kamerbrief en het OVV-rapport.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief	Met deze kamerbrief wordt het OVV-rapport aangeboden aan de Kamer.
2	OVV-rapport	Het OVV-rapport wordt integraal meegezonden met de Kamerbrief.

Datum

27 september 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/277496

Opgesteld door

Directoraat-Generaal
Luchtvaart en Maritieme
Zaken
Maritieme Zaken
Afdeling Binnenvaart &
Vaarwegen

Aan

Minister

Bijlage(n)

2